

77. Mededelingen J. van der Graaf; J. van Dijk, in: *De Waarheidsvriend*, 7-10-1965
78. Mededelingen J. van der Graaf
79. Graafland, *Calvijn*, 395, 396; Mededeling J. van der Graaf
80. Mededeling W. Dekker
81. Mededelingen J. van der Graaf, onder andere gebaseerd op een persoonlijke mededeling van ds J. Catsburg, Gereformeerde Bonder, hoofdbestuurslid van de SGP en mede-oprichter van 'Het Gekrookte Riet'.
82. Mededelingen J. van der Graaf; Van der Ploeg, 50, 51; *De Saambinder*, 24-1-1985
83. Mededelingen J. van der Graaf.
84. *De Waarheidsvriend*, 18-5-1950 (Severijn).
85. In de Vijfherenlanden bij voorbeeld nam in de jaren vijftig door de komst van jonge predikanten de Avondmaalsdeelnemers toe, terwijl een deel van de gemeente van een voorkeur voor 'Oud-Gereformeerde' prediking blijf gaf, Banning, deel V, 312.
86. Muntjewerff, *Denken en doen*, 65, 74; Mededeling J. van der Graaf; Balke, Meijers en Van der Velden, 95
87. Bovendien was de aantrekkingskracht van de Gereformeerde Gemeenten op Tholen (meestal vacant) niet groot, waardoor de zwaardere groep Hervormd bleef; Mededelingen W. Heijboer.
88. Aalders, 104 (citaat) en 113; In 1959 gold nog "hoe westelijker in de Neder-Betuwe, hoe minder zwaar is men.", Banning, deel V, 346.
89. Voor de Alblasserwaard is bekend dat de prediking er vóór de opkomst van een gematigde vrijzinnigheid in de 18e eeuw orthodox was, J. Verrips, 244; Mededelingen J. van der Graaf; Kraemer en De Tombe, 100, 103.
90. Banning, deel IV, 326; Van Leyenhorst, 16, 17
91. Banning, deel IV, 319, 320 (citaat) en deel V, 24, 27 (Utrecht), 141, 150 (Gooi)
92. Wiegeraad, 117-125
93. vgl. Steenblok, *Verbond*, 6; W. van den Dikkenberg zette vraagtekens bij Graaflands "neiging om enig verschil tussen Ds.Kersten en Dr.Steenblok te creëren", in: *Criterium. Onderwijskoninkrijk op Geref.Grondslag*, 18 (1989), nr.4, 186.
94. Wat betreft de van Steenbloks interpretatie verschillende leer der algemene genade bij de vorige generatie predikanten der Gereformeerde Gemeenten merkte D. de Wit op dat zij zich 'in hun eenvoudigheid' zo (foutief) uitgedrukt hadden, *Om te gedenken*, 34; *Jaarboek 1956 GGN* (Kruisgemeenten) en *Dio 1957* (Stammianen); A. Gunter, in: *Criterium*, 18 (1989), nr.4, 164, 169; *Reformatorisch Dagblad*, 1-10-1988; Over de neiging tot subjectiviteit van vertegenwoordigers van de Geref.Gem.in Ned. op historisch gebied vgl. de boekbespreking door P. van de Breevaart, in: *Terdege*, 23-2-1984 en G. Roos over Steenbloks 'De Bestaansgrond der gemeenten' in: *Reformatorisch Dagblad*, 17-8-1990.
95. W. van den Dikkenberg, in: *Criterium*, 18 (1989), nr.4, 187
96. *Om te gedenken*, 184, 189, 194; A. Gunter, in: *Criterium*, 18 (1989), nr.4, 162-164; Mallan, in: *Valkenburg. Wat wij geloven*, 178; In *De Civitate*, het blad van de CSFR, jaargang 9, nr.3, verdedigde de later gezaghebbende L.M.P. Scholten de intenties van J. de Labadie (vgl. Hoofdstuk 5); De gemeenten ontstaan uit de prediking van o.a. J.C. Philpot en J. Warburton, *Om te gedenken*, 191.
97. *Reformatorisch Dagblad*, 1-10-1988; Mallan, *Troostboek*, I 389; *Om te gedenken*, 99; Van Driel, 75; Steenblok, *Dognatiek*, 362, wees de pluriformiteitsgedachte zelfs af.
98. Steenblok, *Verbond*, 6; Mallan, *Zieleleven*, 188; *Reformatorisch Dagblad*, 1-1-1988 en 4-8-1990
99. Mallan, *Troostboek*, II, 194, 207, 222, 223; *Om te gedenken*, 143
100. Verboom en Scholten, 60, 116, 119; Mallan, *Zieleleven*, 261, 288, 455; Mallan, *Troostboek*, I, 394-5 en II, 89, 223-4
101. *Om te gedenken*, 141 (Verhoeks); A. Gunter, in: *Criterium*, 18 (1989), nr.4, 160; ~~De achtergrond van Gunter's gevoelens over 'duisternissen en banden' lag waarschijnlijk op het persoonlijk (ethische) vlak. Het hier vermeldde in de 1e en 2e druk is onjuist en berust op~~
102. "...dat de oorspronkelijke (archetypische) kennis van God in Hemzelf grondslag is voor de uitgedrukte (ektypische) kennis van Hem in het redelijk schepsel", Steenblok, *Dognatiek*, 20, 88, 127; vgl. 18, vraag 36; Voor de rol van de ratio bij Steenblok vgl. nog 136, vraag 622, en Steenblok, *Verbond*, 160, 168.